

Regionale impact kan relevant zijn

Totale besparingspotentieel drinkwatergebruik grootverbruikers beperkt

In opdracht van Vewin heeft Royal HaskoningDHV het (drink-) watergebruik door grootverbruikers in beeld gebracht en de mogelijkheden tot waterbesparing verkend. Dit in het kader van de Beleidsnota Drinkwater 2021-2026 waarin de actie is opgenomen tot: 'een verkenning naar laagwaardig gebruik van drinkwater door grootverbruikers en kansen om dit gebruik te ontmoedigen'. Hierbij wordt ingezet op het realiseren van 'het juiste water voor het juiste gebruik'.

Totaalverbruik drinkwaterbedrijven relatief klein

Uit het onderzoek blijkt dat het totale verbruik aan grond- en oppervlaktewater in Nederland in 2019 14.653 miljoen m³ bedroeg. Een groot deel daarvan werd toegepast in de industrie (2.736 miljoen m³ per jaar) en als koelwater in de energievoorziening (9.373 miljoen m³ per jaar). Door de drinkwaterbedrijven werd in 2019 1.302 miljoen m³ water ingenomen, zijnde 8,8% van het totale verbruik aan grond- en oppervlaktewater in Nederland.

Grootverbruikers vragen ruim 8% van het drinkwater

Grootverbruikers van drinkwater – in dit onderzoek klanten met een jaarverbruik groter dan 50.000 m³ – waren in 2020 goed voor een verbruik van 93,5 miljoen m³, ofwel 8,3% van het totale drinkwaterverbruik. In 64% van dit grootverbruik wordt voorzien door een grondwaterbron, de rest komt uit oppervlaktewater.

Drinkwatergebruik is passend

Een globale beschouwing geeft aan dat drinkwatergebruik over het algemeen passend is – 'het juiste water voor het juiste gebruik' –

voor het merendeel van het watergebruik door grootverbruikers. Dit betreft de categorieën: productie van voedingsmiddelen, ziekenhuizen en cultuur, sport en recreatie.

Besparing vraagt maatwerk

Voor acht subcategorieën wordt verdere waterbesparing mogelijk geacht:

- vervaardiging van zuivelproducten;
- verwerking van aardappels, groente en fruit;
- vervaardiging van dranken;
- slachterijen en vleesverwerking;
- vervaardiging van chemische producten;
- vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten;
- winning van delfstoffen;
- productie van rubber en kunststof.

Op basis van expertbeoordeling en beschikbare businesscases is de inschatting dat jaarlijks circa 15 miljoen m³ drinkwater kan worden bespaard. Dit is ook afhankelijk van beschikbaarheid van alternatieven, locatie en grootte van de installatie. Veelal heeft de besparingsmogelijkheid geen direct positieve businesscase en het effect kan zijn dat meer energie nodig is en dat meer reststoffen ontstaan. De daadwerkelijke besparingsmogelijkheid zal per situatie in beeld moeten worden gebracht: hier is maatwerk nodig.

Totale besparingspotentieel beperkt

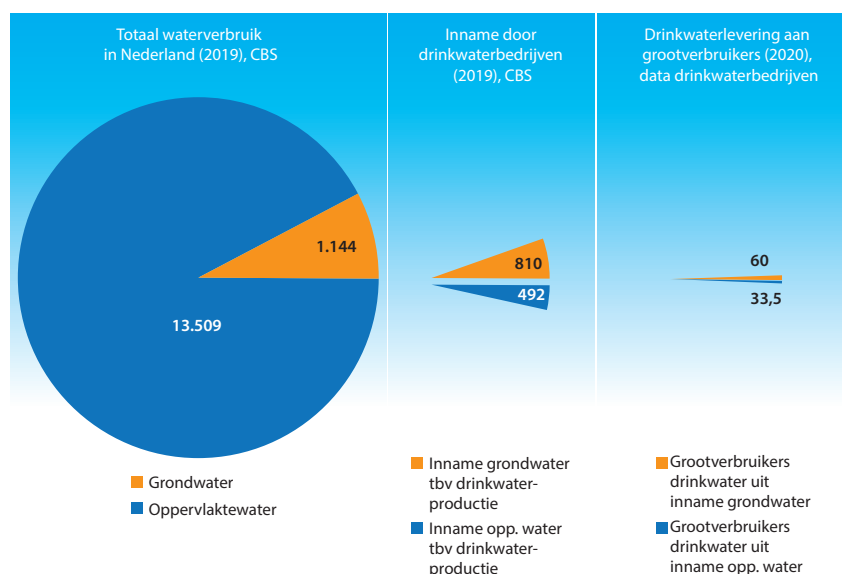
De potentiële besparing op het totale drinkwatergebruik is dus slechts een klein deel (1,3%) van het totale gebruik aan drinkwater.

Landelijk gezien zal de impact hierdoor beperkt zijn. Echter, een besparing op lokaal niveau kan wel een grote impact hebben in het kader van de droogtebestrijding of het oplossen van knelpunten in de drinkwaterinfrastructuur.

Analyses van de seizoenfluctuaties tonen dat het grootverbruik in het derde kwartaal piekt, samenvallend met de warme perioden in Nederland. Als bedrijven kunnen worden verleid tot het verschuiven van een deel van de productie naar andere kwartalen, kan dat bijdragen aan de beschikbaarheid van drinkwater in de droge periode.

'Een besparing op lokaal niveau kan een grote impact hebben in het kader van de droogtebestrijding of het oplossen van knelpunten in de drinkwaterinfrastructuur'

Impact grootverbruikers (in miljoen m³/j)

Totaal waterverbruik in Nederland (2019), CBS; Inname door drinkwaterbedrijven (2019), CBS; Drinkwaterlevering aan grootverbruikers (2020), Data drinkwaterbedrijven